

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/4/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015200282
Dátum vydania rozhodnutia: 27.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8015200282.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky K. J., bytom N. proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8-10, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne zo dňa 26.02.2015 č. XXX XXX XXXX X, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sd/22/2015-18 zo dňa 07.10.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sd/22/2015-18 zo dňa 7. októbra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 26.02.2015 č. XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej aj „zákon alebo zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľky zo dňa 21.05.2014 o priznanie starobného dôchodku od 21.05.2011. Odporkyňa v rozhodnutí uviedla, že zosúladiť svoju aplikačnú prax s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedený napr. v rozsudku sp. zn. 7So/138/2011 zo dňa 15.08.2012.

Krajský súd v súlade s ust. § 2501 - § 250s O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie, oboznámil sa s administratívnym spisom odporkyne, ako aj s ostatným spisovým materiálom a dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľky nie je dôvodný.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že rozhodnutím Číslo: GR ZVJS - 13622/23 - 2006 zo dňa 25.01.2006, vydaného Generálnym riaditeľstvom zboru väzenskej a justičnej stráže, útvárom sociálneho zabezpečenia v Bratislave, bol navrhovateľke podľa § 38 a § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 328/2002 Z.z.“) priznaný od 01.01.2006 výsluhový dôchodok v sume 15 491 Sk. Z odôvodnenia tohto

rozhodnutia vyplýva, že podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. suma výsluhového dôchodku nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku, na ktorý by navrhovateľke vznikol nárok XX.XX.XXXX. Pretože suma výsluhového dôchodku vypočítaná podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. je vyššia ako suma výsluhového dôchodku vypočítaná podľa § 38 č. 328/2002 Z.z. zákona, bolo rozhodnuté tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Ďalej súd uviedol, že Generálne riaditeľstvo zboru väzenskej a justičnej stráže, útvar sociálneho zabezpečenia v Bratislave doručil odporkyni spolu s prípisom zo dňa 17.07.2013 evidenčný list dôchodkového zabezpečenia navrhovateľky, z ktorého vyplýva, že započítanými dobami pre účely rozhodnutia o nároku na výsluhový dôchodok boli doba štúdia od 05.10.1968 do 31.08.1971, od 02.05.1972 do 30.9.1973 Jablonecké sklárne Medzilaborce, od 01.10.1973 do 31.12.1999 príslušník ZVJS a od 01.01.2000 do 04.10.2005, doba služby po vzniku nároku na starobný dôchodok sa nehodnotí (od XX.XX.XXXX do 31.12.2005). Z toho bola doba služby pre prídavok k dôchodku od 01.10.1973 do 31.08.1988, od 01.10.1988 do 31.05.1989 a od 01.07.1989 do 31.12.2005, spolu 32 rokov a 32 dní. Celková započítaná doba 36 rokov. Vylúčená bola doba služby - neplatené voľno od 01.09.1988 do 30.09.1988 a od 01.06.1989 do 30.06.1989.

Krajský súd poukázal na to, že z obsahu podanej žiadosti navrhovateľky o priznanie starobného dôchodku nesporne vyplýva, že od 01.07.2008 navrhovateľka doteraz nebola zamestnaná. Vo všeobecnom systéme dôchodkového poistenia potvrdzovala dobu štúdia na strednej škole ekonomiky služieb od 01.09.1969 do 30.06.1971, od 02.05.1972 do 30.09.1973 Jablonecké sklárne Medzilaborce a následne služobný pomer od 01.10.1973 do 31.12.2005 a od 01.01.2006 do 30.06.2008. Iná doba zamestnania a teda obdobie dôchodkového poistenia vo všeobecnom systéme v žiadosti nie je deklarovaná a nevyplýva to ani z evidenčných listov dôchodkového poistenia.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku konštatoval, že je pravdou, ako to tvrdí navrhovateľka v opravnom prostriedku, že nárok na dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. jej nevznikol, pretože vek 55 rokov nedovršila pred dňom 01.07.2002, t. j. kedy nadobudol účinnosť zákon č. 328/2002 Z.z. a kedy sa už ustanovenia § 132 tohto zákona na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužíva.

Nárok na priznanie starobného dôchodku mohol byť posudzovaný v čase podania žiadosti podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z.z. v spojení s § 274 tohto citovaného zákona. Podľa § 65 ods. 1 a 2 zákona č. 461/2003 Z.z., poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 274 citovaného zákona č. 461/2003 Z.z., nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa zachovávajú. Suma starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku a invalidného dôchodku, na ktorý vznikne nárok podľa odseku 1, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu. To platí aj vtedy, ak sa suma dôchodkov uvedených v prvej vete určuje na účely určenia sumy vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku.

Navrhovateľke bol priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z. a to podľa § 38 v spojení s § 128 tohto zákona. Nie je možné sa stotožniť s názorom navrhovateľky, že pre nárok na výsluhový dôchodok jej nebola zhodnotená doba vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia a že z rozhodnutia GR ZVJS zo dňa 25.01.2006 to nevyplýva. Ako je uvedené vyššie z rozhodnutia Generálneho riaditeľstva ZVJS nesporne vyplýva, že navrhovateľke bola pre účely určenia sumy starobného dôchodku započítaná doba služby (zamestnania) od 18 roku veku, t. j. 26 rokov, t. j. vrátane služby v II. kategórii funkcií a 10 rokov v III. pracovnej kategórii, čo zodpovedá dobe poistenia vo všeobecnom systéme. Zodpovedá tomu aj vyššie citovaný evidenčný list dôchodkového zabezpečenia s podrobne popísanou započítanou dobou.

Podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. účinného k 31.12.2006, suma výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku policajta alebo suma výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku profesionálneho vojaka, na ktorý vznikne nárok v období po účinnosti tohto zákona do 31. decembra 2010, nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku, invalidného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku, prípadne bez neho, výsluhového dôchodku alebo invalidného výsluhového dôchodku, na ktorý by vznikol nárok v tomto období podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona v sume určenej podľa predpisov pred účinnosťou tohto zákona. To platí aj vtedy, ak je suma výsluhového dôchodku a invalidného výsluhového dôchodku určená na účely priznania vdovského výsluhového dôchodku, vdoveckého výsluhového dôchodku alebo sirotského výsluhového dôchodku.

Je nesporné, že navrhovateľka splnila podmienky nároku na starobný dôchodok a prídavok k starobnému dôchodku k XX.XX.XXXX. Preto Útvar sociálneho zabezpečenia GR ZVJS použil pre porovnanie sumy starobného dôchodku a prídavku k tomuto dôchodku piatu časť zákona č. 100/1988 Zb. a zákon č. 73/1998 Z.z. Pretože suma starobného dôchodku navrhovateľky určená podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. spolu s prídavkom k starobnému dôchodku bola výhodnejšia ako suma výsluhového dôchodku podľa § 38 zákona 328/2002 Z.Z. bol navrhovateľke síce priznaný výsluhový dôchodok, avšak v sume, ktorá bola určená podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb., ktorý sa jej vypláca so započítaním jednak doby služby, ako aj doby zamestnania a štúdia vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia.

Pretože zo žiadosti nevyplýva, žeby navrhovateľka z obdobia dôchodkového zabezpečenia nemala zhodnotenú dobu vo všeobecnom systéme, ako aj osobitnom systéme, ktorá jej nebola zhodnotená ani pre účely výsluhového dôchodku, ani pre účely starobného dôchodku, súd sa stotožňuje so záverom odporkyne v uvedenom odôvodnení napadnutého rozhodnutia, že priznaním starobného dôchodku podľa zákona č. 461/2003 Z.z. by v prípade navrhovateľky došlo k dvojitému hodnoteniu obdobia poistenia vymeriavacích základov, čo nie je právne prípustné.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka včas odvolanie a žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Podľa jej názoru v súlade s ustanovením § 205 ods.2 O.s.p. súd prvého stupňa vec nesprávne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Podľa názoru navrhovateľky odporkyňa nerešpektovala právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v rozsudku sp. zn. 9So/108/2012 zo dňa 27.11.2013 a ani právny názor Krajského súdu v Prešove vyslovený v rozsudku č. k. 2Sd/70/2014-30 zo dňa 29.10.2014 a 26.02.2015.

Uviedla, že ako príslušníčka Zboru väzenskej a justičnej stráže vykonávala službu policajta od 01.10.1973 do 31.12.2005. Ako doba výkonu služby v II. kategórii funkcií jej bola zhodnotená doba služby policajta v rozsahu 26 rokov a 98 dní - od 01.10.1973 do 31.12.1999 a v III. kategórii funkcií od 01.01.2000 do 31.12.2005. Na účely výsluhového dôchodku jej podľa potvrdenia GR ZVJS bola zhodnotená aj doba služby od 01.01.2000 do dovŕšenia veku 55 rokov, teda do XX.XX.XXXX v rozsahu 5 rokov a 279 dní.

Poukázala na to, že nárok na dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Z.z. jej nevznikol, keďže vek 55 rokov nedovŕšila pred dňom 1. júla 2002, počnúc ktorým sa ustanovenia § 132 tohto zákona na sociálne zabezpečenie policajtov a vojakov nepoužije.

Uviedla, že vek 55 rokov dovŕšila XX.XX.XXXX. Uvedený dôchodkový vek napokon vyplýva aj z rozhodnutia GR ZVJS z 25.01.2006, kedy jej bol priznaný výsluhový dôchodok. Služobný pomer trval 32 rokov, čím navrhovateľka splnila podmienku trvania služobného pomeru najmenej 15 rokov (§ 38

ods.1 uvedeného zákona), teda že obdobie výkonu služby získala v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok. Z uvedených dôvodov je nesprávne tvrdenie navrhovateľky, že navrhovateľka dosiahla dôchodkový vek až dňom dovŕšenia 57 rokov veku, XX.XX.XXXX.

Ako ďalej uviedla, je nesporné, že jej bol priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z., teda že obdobie výkonu služby získala v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok. Z ustanovenia § 255 ods.5 zákona č. 461/2003 Z.z. však súčasne vyplýva, že za obdobie dôchodkového poistenia na účely nároku na dôchodok zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia sa nepovažujú len doby služby policajta. Zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplýva, že by poistencovi, ktorému bol priznaný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu, sa nemali pre nárok na starobný dôchodok hodnotiť ostatné doby dôchodkového poistenia (doby tzv. civilného zamestnania).

Z rozhodnutia GR ZVJS číslo: GR ZVJS-13612/33-06 z 25.01.2006 totiž nevyplýva, že by navrhovateľke boli na posúdenie nároku na výsluhový dôchodok zhodnotenú aj doby civilného zamestnania. Vyplýva z neho len, že výsledná suma výsluhového dôchodku nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k tomuto dôchodku.

Napádaným rozhodnutím odporkyňa porušila povinnosť ustanovenú zákonom, nakoľko jej povinnosťou podľa zákona č. 461/2003 Z.z. je vydať rozhodnutie, ktoré je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, a ktoré vychádza zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu vecí a obsahuje predpísané náležitosti. Výrok napádaného rozhodnutia odporkyne nezodpovedá jeho odôvodneniu. Podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil úvahu pri hodnotení právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

V rozhodnutí odporkyne je viacero nedostatkov, na základe ktorých ho možno hodnotiť ako zmätočné a nezrozumiteľné. Nedostatočná znalosť aplikovaných právnych predpisov na strane odporkyne v konaní vyústila až do vydania nezákonného rozhodnutia.

Podľa jej názoru sa krajský súd sa s jej námietkami nijakým spôsobom nevysporiadal. V tejto súvislosti poukázala na znenie ustanovenia § 157 ods.2 O.s.p., pričom podľa jej názoru odôvodnenie rozsudku krajského súdu nespĺňa zákonné kritériá vymedzené vo vyššie uvedenom zákonnom ustanovení. Rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný.

Odporkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Odvolací súd v uvedenej právnej veci udáva, že predmetom preskúmania súdom je rozhodnutie odporkyne zo dňa 26.02. 2015, č. XXX XXX XXXX X, ktorým bola navrhovateľke podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z.z. zamietnutá žiadosť zo dňa 21.05.2014 o priznanie starobného dôchodku od 21.05.2011.

Ako vyplynulo z obsahu administratívneho spisu navrhovateľka žiadosťou zo dňa 21.05.2014 požiadala Sociálnu poisťovňu o priznanie starobného dôchodku od 21.05.2014. Rozhodnutím Útvaru sociálneho zabezpečenia GR ZVJS Číslo: GR ZVJS - 13622/33 - 14 zo dňa 25.01.2006 bol navrhovateľke od 01.01.2006 priznaný výsluhový dôchodok podľa § 38 v spojení s § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. v sume 15 491,-Sk mesačne.

Doba služobného pomeru na účely sociálneho zabezpečenia bola zaradená do kategórii funkcií:

- od 01.10.1973 do 31.12.1999 v II. kategórii funkcií,

- od 01.2000 do 31.12.2005 v III. pracovnej kategórii.

Pre stanovenie sumy výsluhového dôchodku bola navrhovateľke zhodnotená doba služobného pomeru od 01.10.1973 do 31.12.2005. Suma starobného dôchodku s prídavkom k starobnému dôchodku bola v prípade navrhovateľky vyššia, ako suma výsluhového dôchodku vypočítaného podľa § 38 a nasl. zákona č. 328/2002 Z.z. Navrhovateľke bolo zhodnotených pre výsluhový dôchodok 32 rokov a 100 dní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, spravujúc sa citovanými ustanoveniami zákonov, vzhľadom na jednoznačnosť skutkového a právneho stavu v prerokovanej veci, v podstate odkazuje na konanie pred krajským súdom a odôvodnenie jeho napadnutého rozhodnutia v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 65 ods.1 zákona, poistenc má nárok na starobný dôchodok ak bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

Podľa § 274 ods.1 zákona nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31.12.2023.

Podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. účinného od 01.07.2002, suma výsluhového dôchodku nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku s prídavkom k dôchodku, na ktorý by vznikol nárok podľa osobitných predpisov platných pred účinnosťou tohto zákona.

Keďže navrhovateľka ku dňu XX.XX.XXXX splnila podmienky nároku na starobný dôchodok a prídavok k starobnému dôchodku, bolo povinnosťou Útvaru sociálneho zabezpečenia GR ZVJS použiť pre porovnanie sumy starobného dôchodku a prídavku k tomuto dôchodku V. časť zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení a zákon č. 73/1988 Z.z. Porovnanie sumy výsluhového dôchodku vypočítanej podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z.z. a sumy starobného dôchodku podľa § 128 zákona č. 328/2002 Z.z. bez použitia V. časti zákona č. 100/1988 Z.z. by nebolo možné vykonať.

Pretože suma starobného dôchodku navrhovateľky určená podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. bola spolu s prídavkom k starobnému dôchodku výhodnejšia ako suma výsluhového dôchodku, bol navrhovateľke priznaný síce výsluhový dôchodok, avšak v sume určenej podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb., ktorý sa jej vypláca. Podmienky nároku na dôchodok s prihliadnutím na znížený dôchodkový vek podľa § 21, § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. posúdil a sumu dôchodku aj so zohľadnením dôb zamestnania získaných vo všeobecnom systéme určil správne útvar sociálneho zabezpečenia GR ZVJS.

Priznaním dôchodku odporkyňou v prípade navrhovateľky by došlo k dvojitému hodnoteniu obdobia poistenia ako aj vymeriavacích základov, čo právna úprava nedovoľuje. Za tie isté doby zamestnania nemôže vzniknúť nárok na dva dôchodky.

Krajský súd sa vysporiadal v dostatočnej miere s námietkami uvedenými v opravnom prostriedku navrhovateľky, vykonal dostatočné potrebné dokazovanie týkajúce sa správnosti výpočtu dôchodkovej dávky. Nárok navrhovateľky bol posúdený správne v súlade s platnými právnymi predpismi o sociálnom zabezpečení a poistení a ustálenou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Dôvody uvedené v odvolaní odvolací súd považuje za právne irelevantné vo vzťahu k prejednáwanej veci, ktoré nemohli prívodiť zmenu napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa názoru najvyššieho súdu rozsudok krajského súdu je taktiež náležite odôvodnený v súlade s ustanovením § 157 ods. 1 a 2 O.s.p.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.